

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto  
PL 10  
00099 Helsingin kaupunki

## **LAUSUNTO HELSINGIN YLEISKAVALUONNOKSESTA**

Tapulikaupunki - Seura ry esittää lausuntonaan Helsingin yleiskaavaan seuraavaa:

### **YLEISKAAVAN OLETUKSET**

Yleiskaavan pohjana oleva asukasmääräennuste on tehty olettaen, että kaupunkien kasvaminen on toivottavaa ja automaattista: toimeliaisuuden (lähitalouden) oletetaan lisääntyvän ja autoilun vähentyvän asukasmäärän kasvun seurauksena.

#### **Toimeliaisuus ei lisääny vain asukasmäärää kasvattamalla**

Helsingissä on aikoinaan ollut paljon kivijalkakauppoja, vaikka asukasmäärä on ollut merkittävästi nykyistä pienempi. Toimeliaisuus on siirtynyt kadulta sisätiloihin, kun kansalaiset on totutettu asioimaan ostoskeskuksissa. Kaupunkitilan ongelmat (pikkukauppojen puute) eivät ratkea vain yhtä osatekijää muuttamalla.

Toimeliaisuuden on oletettu lisääntyvän muun muassa kaupunkibulevardien varsille syntyvien kahviloiden ja ravintoloiden kautta; helsinkiläisten oletetaan viettävän aikaansa kadulla eteläeurooppalaiseen tapaan. Tämä on epärealistinen oletus. Ilmasto on muovannut elämäntapamme eikä ole odotettavissa, että kulttuurimme muuttuisi tässä suhteessa ratkaisevasti seuraavan 50 vuoden aikana. Suomen kesä ei anna toimeentuloa katukahvilan pitäjälle koko vuodeksi. Talvi asettaa rajoituksia katutilan suunnittelulle ja käytölle.

Yleiskaavan pohjana oleva asukasmääräennuste on liian suuri sekä oletus asukkaiden keskittymisestä nimenomaan Helsinkiin väärä. Muuttoliike kiihtyy laskusuhdanteen aikana, mutta ei ole oletettavaa eikä toivottavaa, että laajamittainen muuttoliike Helsinkiin on jatkuvaa. Suomen etu ei ole, että pääkaupunki imee työvoiman muualta.

#### **Autoilu ei vähene rakentamalla**

Yleiskaavaluonnoksen yksi keskeinen ajatus on, että tiivistyvää ydinkeskustaa kehitetään kestävien kulkumuotojen erityisesti kävelyn ja pyöräilyn ehdoilla. Ajatuksena ilmeisesti on, että autojen määrä Helsingissä vähenee.

Asuntojen määrän lisäämisestä ei seuraa autoilun määrän vähentyminen. Autoilevat ihmiset eivät siirry julkisen liikenteen käyttäjiksi vain siksi, että asuvat samassa kaupungissa.

Autoa käytetään muuhunkin kuin työmatkaan. Myös julkisilla välineillä työmatkansa kulkevat tarvitsevat autoa iltaisin ja viikonloppuisin. Lasten, vanhusten ja tavaroiden kuljettamiseen tarvitaan usein auto.

Suuri osa autoliikenteestä tulee Helsinkiin kaupungin ulkopuolelta. Kaupungissa sijaitsevat työpaikat sekä matkustajasatama tuovat tänne liikennettä jatkossakin. Ei ole realistista olettaa, että autoilua voidaan vähentää asuntoja rakentamalla.

Sisääntuloväylien bulevardisointi johtaa keskustan saavutettavuuden heikentymiseen kaupungin reuna-alueilta tultaessa. Matka-ajat ovat Helsingin sisällä jo nyt liian pitkiä.

Autoilun vähentämiseksi Helsingin tulee vähentää työmatkaliikenteelle tarkoitettujen parkkihallien määrää. Yleiskaavaan tulisi sisällyttää määräyksiä parkkihallien rajoittamiseksi.

## **MALMIN LENTOKENTTÄ TULEE SÄILYTTÄÄ**

### **Malmin lentokenttä on Helsingille arvokas nähtävyys**

Malmin lentokenttä on kulttuurihistoriallisesti sekä käytännöllisesti merkittävä alue. Sen arvo on kansainvälisesti tunnustettu. Erytisen merkittävää on, että kenttä on ollut alkuperäisessä käytössään koko perustamisensa jälkeisen ajan. Maakuntakaavassa lentokenttä onkin merkitty kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi ympäristöksi.

### **Malmin lentokenttä luo yritystoimintaa**

Malmin lentokenttä työllistää satoja ihmisiä, vaikka toimenpidekiellon vuoksi aluetta ei ole voitu kehittää yli 10 vuoteen. Kenttä ja siihen kytkeytyvä yritystoiminta voisi tuoda Helsinkiin paljon lisää työpaikkoja, jos aluetta olisi mahdollista kehittää. Matkailuala ja virkistyspalveluita tuottava yritystoiminta saisivat Malmin lentokentästä uuden ja erittäin kiinnostavan kohteen.

Suomen pääkaupungissa tarvitaan lentokenttä, joka on käytettävissä Helsinki-Vantaan kentällä mahdollisesti tapahtuvien häiriöiden sattuessa.

Pientä kenttää tarvitaan myös yritysten nopean liikenteen mahdollistamiseksi – ala, jolla on kasvumahdollisuuksia.

Malmin lentokenttä on Koillis-Helsingin asukkaille tärkeä virkistysalue sekä ulkoilun että tapahtumisen kannalta. Malmin lentokenttä on nähtävyys, jota kyläilemässä olevat vieraat viedään katsomaan.

Kenttä mahdollistaa suurien yleisötapahtumien järjestämisen, mikä on Helsingissä muilla alueilla yhä hankalampaa tiiviin rakentamisen vuoksi.

## **PUISTOLAN ASEMANSEUDUN ASUKASMÄÄRÄTAVOITE ON LIIAN SUURI**

Yleiskaava olisi lisäämässä Puistolán asemanseudun asukasmäärää 1.000 ihmisellä. Lisäys on liian suuri.

Puistolán aseman länsipuolelle ei voi sijoittaa enää yhtään nykyistä enemmän asuntoja. Tapulikaupunkiin on tehty useita täydennysrakentamiskaavoja, joista osa on vielä rakentamatta (kts. Liite).

Puistolán aseman Itäpuolen omakotivaltaiselle alueelle 1.000 asukkaan lisäys ei ole mahdollista.

## **VIHERALUEET TULEE SÄILYTTÄÄ**

Tärkeät viheryhteydet on turvattava yleiskaavalla. Koillis - Helsingin tärkeä viheryhteys ulottuu Malmin lentokentältä Tapulikaupungin ja Puustellinmetsän kautta Keravanjoelle saakka.

Viheryhteyksien tulee olla yleiskaavassa niin hyvin merkittyjä, että ei ole epäselvää, mikä alue on varattu viheralueeksi, mikä rakentamiselle ja mikä liikenteelle. Eri tarkoituksiin varattujen alueiden rajojen tulee käydä ilmi yleiskaavasta.

## YLEISKAAVAN LAINMUKAISUUS

### Kartan esitysmuoto

Pikselikartan esitystapa on epäselvä ja tulkinnanvarainen. Alueiden välisiä rajauksia ei ole esitetty riittävällä tarkkuudella. Värit eivät erotu toisistaan eivätkä auta ymmärtämään alueiden eroja.

Nyky muodossaan yleiskaavakartta ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 39 ja 40 §:n vaatimuksia. Oikeuskirjallisuudessa (Jääskeläinen-Syrjänen: Maankäyttö- ja rakennuslaki, 2014, sivu 334) yleiskaavamerkinnoistä on todettu seuraavaa: ”Yleiskaavamerkinnot osoittavat havainnollisesti kaavan sisällön osoittamalla yleiskaavakarttaan merkityn alueen käyttötarkoituksen ja alueen rajauksen. Vuorovaikutteisen, osallistuvan suunnittelun edistämiseksi yleiskaavoilta on edellytettävä suurta selkeyttä, yhtenäistä esitystapaa ja havainnollisuutta niin, että laaja osallistuminen on mahdollista.”

### Rakennusoikeuden yläraja kaavamerkintöihin

Kaavamerkinnoissa tulee olla rakennusoikeuden yläraja. Merkintä on palautettava kaavaan, kuten Kaupunkisuunnitteluviraston virkamiehet ovat esittäneet.

### Yleiskaavaluonnos on Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan vastainen

Malmin lentokenttä on maakuntakaavassa merkitty kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi liikennealueeksi. Lentokenttää ei voi yleiskaavalla osoittaa muuhun käyttöön.

## YHTEENVETO

- Helsingin ei tarvitse varata maata rakentamiseen niin paljon kuin yleiskaavaluonnoksessa on esitetty.
- Koillisen viheralueet on turvattava yleiskaavan avulla.
- Puistolän asemanseudun asukasmäärä ei voi lisätä 1.000:lla.
- Malmin lentokenttä täytyy säilyttää.
- Rakennusoikeuden yläraja on ilmaistava yleiskaavassa.
- Yleiskaavakartasta tulee olla luettavissa helposti eri alueiden käyttötarkoitus kuten laki edellyttää.

Helsingissä 26.2.2015

Tapulikaupunki-Seura ry.

Katriina Alestalo  
Puheenjohtaja

Ritva Hytönen  
Sihteeri